

EL MODEL D'ANÀLISI EN LES VIOLÈNCIES SEXUALS

Unitat Central d'Agressions Sexuals
Àrea Central d'Investigació de Persones
Divisió d'Investigació Criminal
Comissaria General d'Investigació Criminal
Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra

Índex

1

L'ANÀLISI DE LA CONDUCTA CRIMINAL

2

L'ANÀLISI DE LA CONDUCTA CRIMINAL COM A INFORME CRIMINOLÒGIC

3

L'ANÀLISI DE LA CONDUCTA CRIMINAL EN AGRESSIONS AMB +1 AUTOR

1

L'ANÀLISI DE LA CONDUCTA CRIMINAL

1. L'ANÀLISI DE LA CONDUCTA CRIMINAL

1.1. Ubicació i funcions del GACC

1.1.1. L'anàlisi de la conducta criminal a l'estructura d'investigació

1.1.2. El nou model: l'anàlisi de la conducta criminal

1.1.3. Objectius i competències de l'anàlisi en les violències sexuals

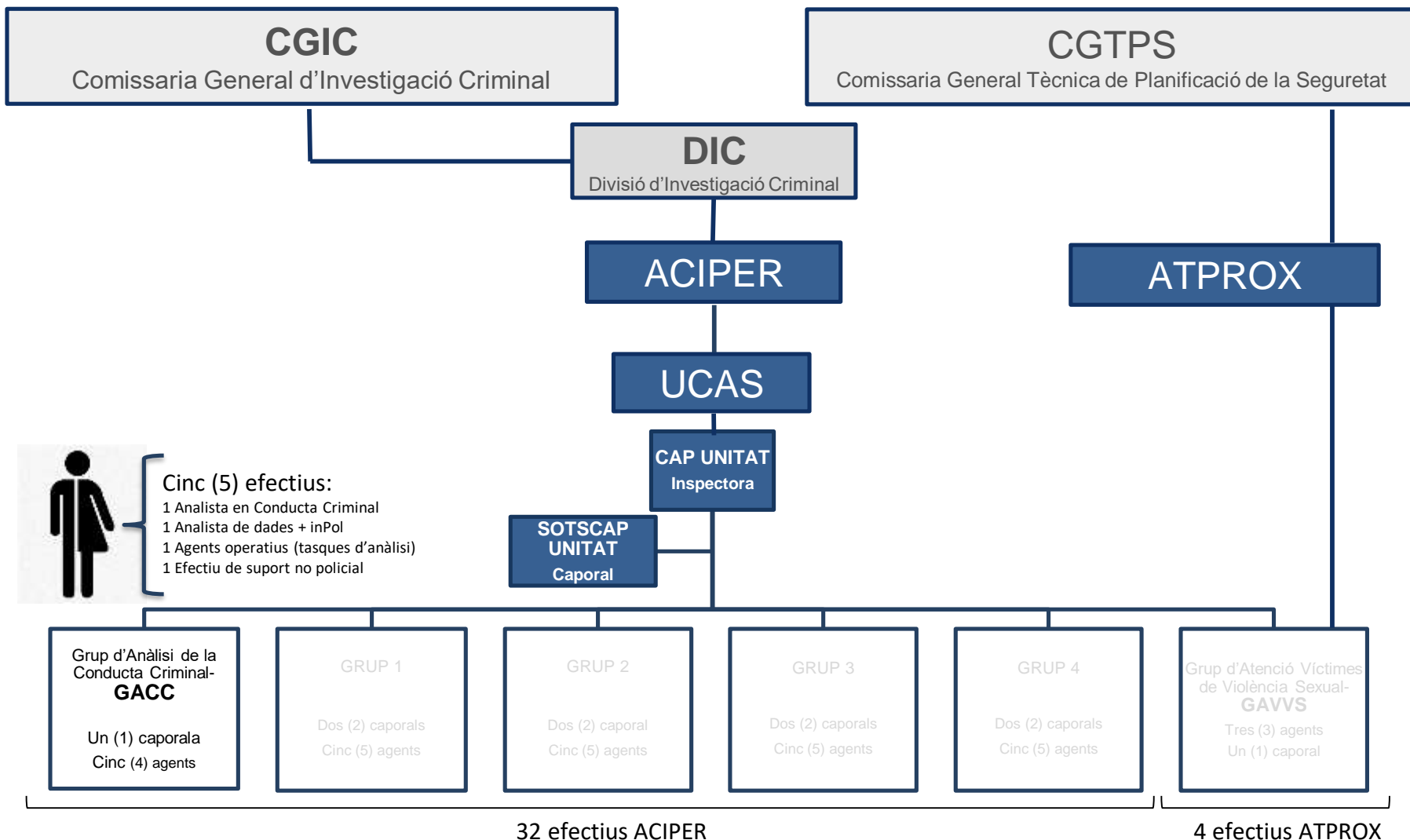
1.1.4. Els productes d'intel·ligència conductual

1. L'ANÀLISI DE LA CONDUCTA CRIMINAL

1.1.1. L'anàlisi de la conducta a l'estructura d'investigació

1. L'ANÀLISI DE LA CONDUCTA CRIMINAL

1.1.2. El nou model: l'anàlisi de la conducta criminal

La incorporació del Grup d'Anàlisi de la Conducta Criminal (GACC), està encabit –des de l'inici – dintre del projecte de la **DIC-CGIC** i de la **UCAS**.

L'anàlisi de la conducta criminal i l'especialitat en perfilació criminal, en el decurs de qualsevol investigació policial, aferma la intenció de qualsevol cos policial per conèixer el *Per què?*.

1.1.2. El nou model: l'anàlisi de la conducta criminal

La **DIC-CGIC** va iniciar el projecte de la creació de la **UCAS** el setembre de 2020, per donar una resposta especialitzada al fenomen del delictes sexual amb característiques especials:

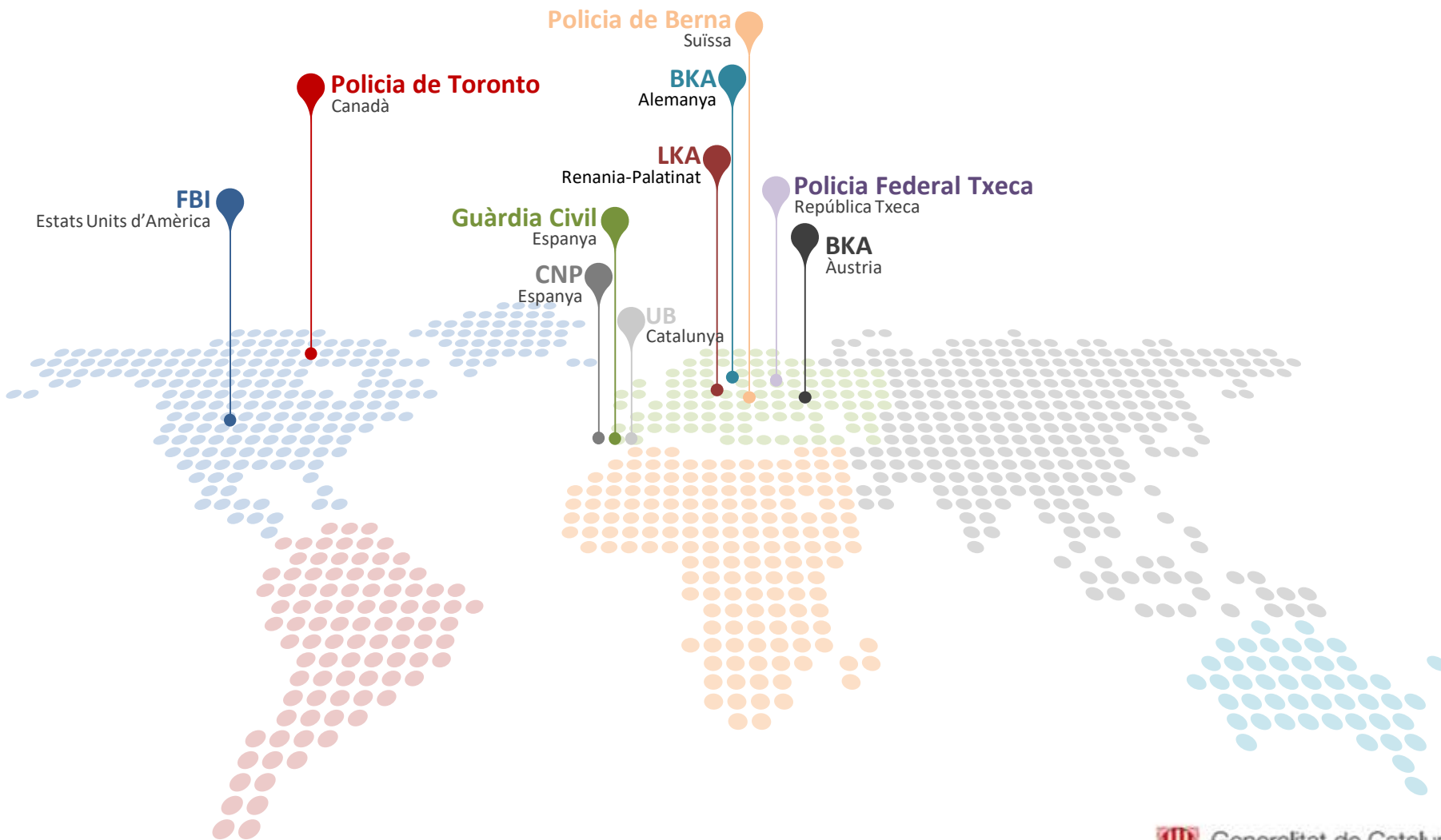
- **Agressors Sexuals Serials.**
- **Agressions grupals.**
- **Agressions amb autors desconeguts.**
- **Delictes sexuals amb una especial rellevància.**

Amb un **equip altament qualificat** format per investigadors, especialistes en el tractament a la víctima, i analistes en l'anàlisi de dades i la conducta criminal. Amb una **formació constant i actualitzada** en tot el que conforma el fenomen del delictes sexual, i amb especial atenció a les competències de la unitat d'investigació.

1. L'ANÀLISI DE LA CONDUCTA CRIMINAL

1.1.2. El nou model: l'anàlisi de la conducta criminal

1.1.2. El nou model: l'anàlisi de la conducta criminal

Behavioral Analysis Unit (BAU)

- **1978. Neix el Projecte d'Investigació de la Personalitat Criminal (PIPC)**
- **1986. L'èxit del PIPC i ViCAP provoca la creació del Centre Nacional per l'Anàlisi de Crims Violents (NCAVC)**

El NCAVC participa en les temàtiques:

- Investigacions inusuals
- Crims violents repetitius (agressors serials)
- Amenaces (Risk Assessment)
- Terrorisme
- Delinqüència a la xarxa

Els serveis que ofereix:

- Anàlisi de la delinqüència
- Perfils de delinqüents desconeguts
- La motivació del delinqüent
- L'anàlisi de vinculació de casos (linkage)
- Estratègies per a les entrevistes
- Avaluació i gestió de l'amenaça (Risk Assessment)
- Proporcionen suggeriments a la investigació
- Etc.

- **La BAU és un departament dintre de la NCAVC, que és divideix en 4 subunitats**

- Terrorisme
- Crims d'adults
- Crims de menors
- ViCAP (150 efectius)

FBI
Estats Units
d'Amèrica

1.1.2. El nou model: l'anàlisi de la conducta criminal

Guàrdia Civil
Espanya

La Secció d'Anàlisi del Comportament Delictiu (SACD)

- Creada l'any 1995 i formada per 7 membres
- Integrada a la Unitat Central d'intel·ligència i dintre de la Unitat Tècnica de la PJ
 - Treballen amb les unitats operatives de la PJ i criminalística
- **Treball principal amb els operatius**
 - Entrevistes a víctimes vulnerables
 - Perfilació criminal clàssica (EC i MO)
 - Autòpsia psicològica (morts i desaparicions estranyes).
 - Disseny de protocols i guies que ajudin als investigadors (nous perfils o nous MO).
- **Estudis acadèmics o de situació**
 - Amb Universitats
 - Entitats o associacions

Els primers perfils criminals

1995 - 1996, Castelló.

- La primera vegada que s'utilitza la tècnica del perfil criminal en un cas policial. Guàrdia Civil.
- **Dr. Vicente Garrido** (psicòleg i criminòleg). Va aportar la teoria del cercle, del Dr. David Canter.

El violador de Castelló

Autor: Joaquin Ferràndiz

- Agressor sexual i assassí en sèrie
- 5 dones sexualment agredides i assassinades.

Els primers perfils criminals

2015, Barcelona.

- La primera vegada que s'utilitza la tècnica del perfil criminal en un cas policial. Mossos d'Esquadra.
- **Grup d'Anàlisi de la Conducta Criminal (GACC).**

Abusador sexual

Autor: Home de 64 anys

- Agressor sexual i assassí en sèrie
- 4 noies (2 adultes i 2 discapacitades)

1.1.2. El nou model: l'anàlisi de la conducta criminal

Model VICTIMOCÈNTRIC – Grup d'Atenció a la Víctima de Violència Sexual (GAVVS)

Atenció i acompanyament de les víctimes

Durant tot el procés

Assessorament i prestació d'ajut

Contacte amb entitats i serveis assistencials

Seguiment de cada cas de manera particular

Model d'intel·ligència policial – Grup d'Anàlisi de la Conducta Criminal (GACC)

Anàlisi del fenomen sexual a Catalunya

Creació d'informes d'Intel·ligència – anàlisi estratègica

Perfilació criminal dels agressors sexuals

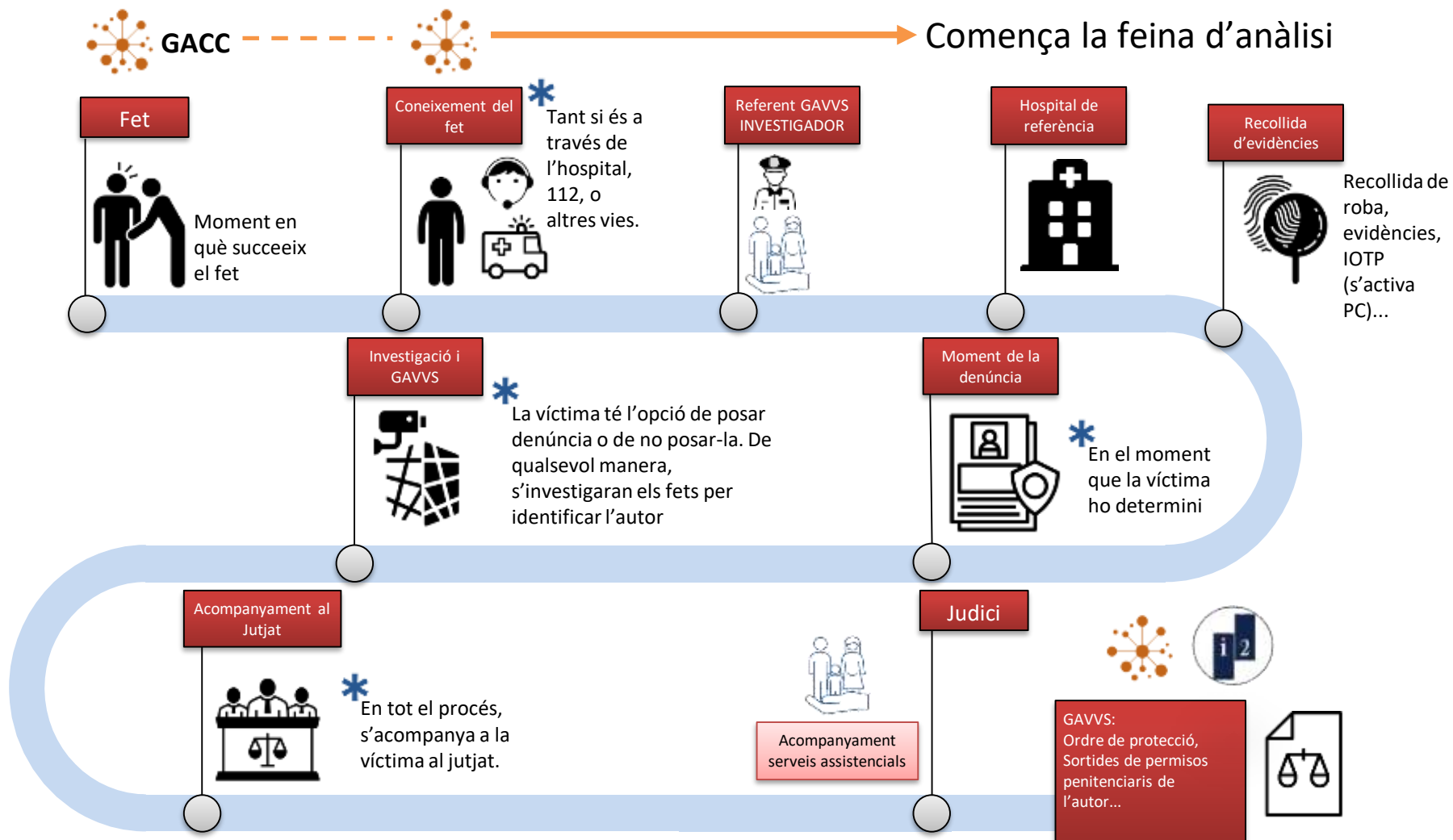
Informes d'anàlisi i detecció d'agressors serials

Estudis d'agressors i col·laboracions amb universitats

1. L'ANÀLISI DE LA CONDUCTA CRIMINAL

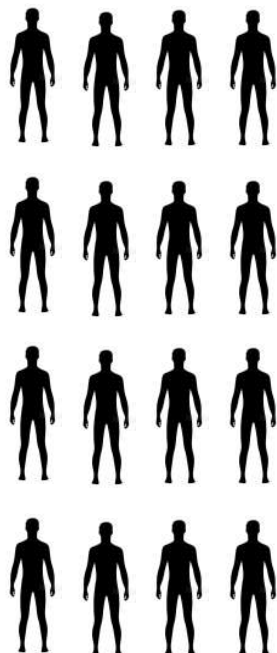
1.1.2. El nou model: l'anàlisi de la conducta criminal

L'anàlisi de la conducta criminal a la investigació policial

Mètode inductiu

Estudis d'agressors

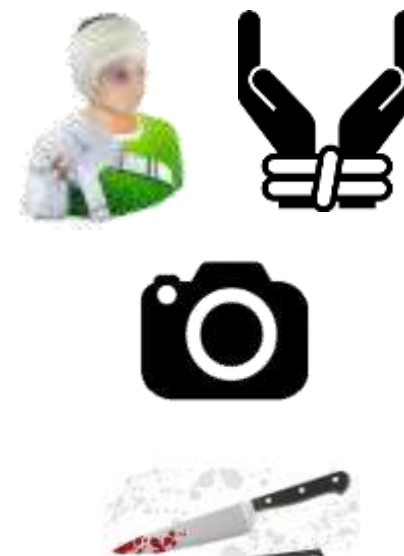

Les fonts del mètode inductiu (Soria, 2006)
Estudis formals i informals (presos)
Fonts de dades publiques
Les experiències practiques en casos aïllats

Mètode deductiu

Escena del crim

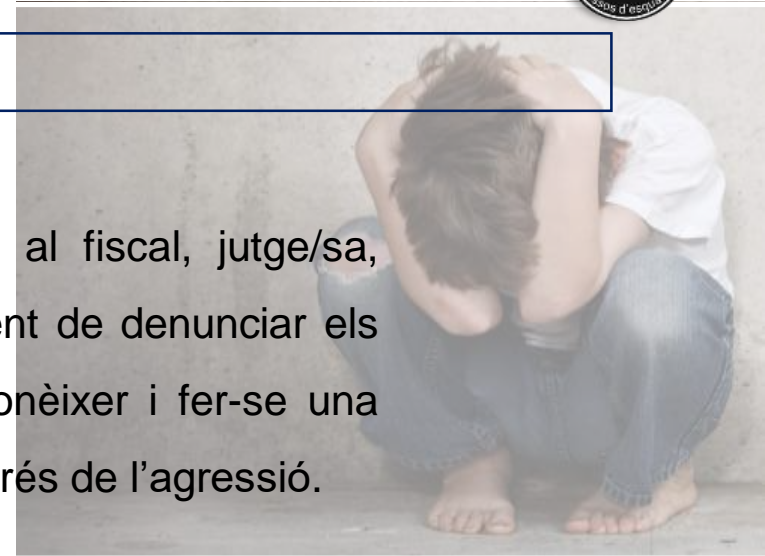

Les fonts del mètode deductiu
(Soria, 2006)
L'evidencia forense
Les característiques de l'EC
La victimologia

Diligències específiques de la UCAS

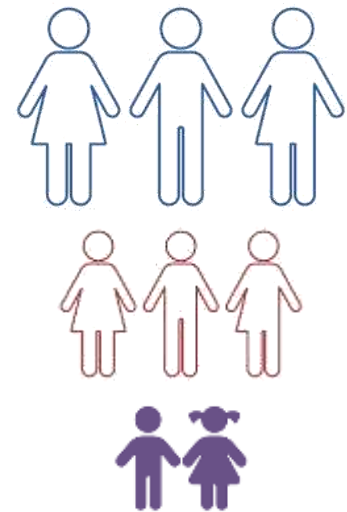
Diligència d'estat de la víctima

És una diligència que té la intenció de fer arribar al fiscal, jutge/sa, magistrat/da o jurat, l'estat de la víctima en el moment de denunciar els fets. És una diligència valorada perquè els permet conèixer i fer-se una idea de valor de quin era l'estat de la víctima poc després de l'agressió.

Diligència de vinculació de casos

Es tracta d'una adaptació d'un informe del perfil criminològic de l'agressor, però adaptat en una diligència dintre de l'atestat policial. Amb la intenció de deixar constància, sobretot en els casos d'agressors sexuals serials, de la seva reincidència així com les característiques que estableixen que es tracta d'un agressor serial (escena dels fets, la victimologia, el modus operandi, la motivació, ...).

1.1.3. Els productes d'intel·ligència

Alerta de Delinqüent Sexual d'Interès Policial (ADSDIP)

Característiques de l'agressor

- Sexe: Masculí
- Data de naixement: 05/10/1974
- Edat: 40 anys
- Alçada: 170 cm
- Complexió: Prima
- Color i textura del cabell: Negre i curt
- Característiques de la parla: Correcte
- Característiques físiques destacables: Pocs Accusats

Descripció social de l'agressor

Risques del cas/os

Tipus d'agressió

Victimologia

Perfil criminològic de l'agressor

Agressor Potencialment Perillós

En els casos on es detectin agressors potencialment perillosos ja sigui per la seva victimologia, el conjunt de comportaments que configuren una conducta violenta o en procés d'escalada, es realitzarà un informe d'ALERTA que s'enviarà a les unitats del territori perquè mostrin una especial atenció als moviments de l'agressor.

Arma blanca

Intimidació verbal

Supremacia física

1.1.3. Els productes d'intel·ligència

Alerta de Delinqüència Sexual d'Interès Policial (ADESP)
GRUP D'ANÀLISI DE LA CONDUCTA CRIMINAL - GACD

Característiques de l'agressor

- Sexe: Masculí
- Edat: 50-60 anys
- Alçada: 1,70 m
- Complexió: Normal
- Color i longitud del cabell: Negre i curt
- Color i longitud de la barba: No és barbu
- Color dels ulls: No és visible

Descripció social de l'agressor

- Estadus civils: Casat
- Tipus d'ocupació: No és visible
- Tipus d'habitatge: No és visible

Recurs del cas/os

El delinqüent és un home de 50 anys amb una detenció anterior per assaltar amb eines a l'interior de l'edifici del centre educatiu per mostrar els seus genitals i masturbant-se davant els alumnes.

Modus Operandi

L'autor dels fets, segons la víctima, la va agredir a l'interior de l'edifici del centre educatiu de la víctima. Amb una conducta agressiva amb l'ús de les mans per agredir, realitzant la recerca de les víctimes al voltant dels centres educatius de l'Hospital de Llobregat i després de l'horari de sortida de les classes (entre les 15:00h i les 17:00h). Una vegada a l'interior de l'edifici, l'autor va intentar acostar-se a les víctimes, però va ser rebutjat. Després, marxa del lloc a peu. L'autor no utilitza armes, d'armes o eines per agredir/les víctimes. L'autor arriba sense ocupar elements relacionats de pressió, en ocasions amb la màscara o amb una gamba.

Tipus d'agressió

Agresió de baixa intensitat. Sense violència i intimidació. L'autor mostra la necessitat d'avançar als genolls i les mans sobre el cos de les víctimes. D'altra banda, l'autor no mostra cap intenció de ferir físicament ni d'obligar-les a participar en els fets.

Victimologia

Victimes de sexe femení entre els 11 i els 15 anys que es desplaçen en solitari a prop dels centres educatius de l'Hospital de Llobregat.

Perfil criminològic de l'agressor

Es tracta d'un perfil casual vinculat a la família, amb una conducta antisocial i poc delinqüent. És una persona agressiva i sempre solista, probablement versatils, amb una baixa sociabilitat. No mostra comportaments que pugui alterar una conducta d'agressió no escalada, ja que la seva conducta d'agressió s'ha mantingut estable en el temps (del 2018 al 2021). Surt físicament reconcentrat de la seva acció i no es capaç de controlar els impulsos. La seva zona de confort té un radi de 100m, i no distingeix molt del lloc de les agressions.

INFORME DE NOVETATS

DATA: 02/02/2022

UBICACIÓ: GACD

4000/2020 IN

25207/2020 IN

377008/2020 IN

842006/2020 IN

84924/2020 IN

302025/2020 IN

387063/2020 IN

78404/2020 IN

EVP-DS
Estat de Realitat de Perfil: 100% - Detenció Total

Nivell 0
Investigació preliminar: 2020-5 detencions
2021-1 detencions
2022-1 detencions

4725 PARABOLINOMÈTRIC
SAC PER MATEIXA

IP-DS

Nivell 1
Parabolinomètric: 2020-5 detencions
2021-1 detencions
2022-1 detencions

Nivell 2
Parabolinomètric: 2020-5 detencions
2021-1 detencions
2022-1 detencions

Nivell 3
Parabolinomètric: 2020-5 detencions
2021-1 detencions
2022-1 detencions

Nivell 4
Parabolinomètric: 2020-5 detencions
2021-1 detencions
2022-1 detencions

Nivell 5
Parabolinomètric: 2020-5 detencions
2021-1 detencions
2022-1 detencions

Nivell 6
Parabolinomètric: 2020-5 detencions
2021-1 detencions
2022-1 detencions

Nivell 7
Parabolinomètric: 2020-5 detencions
2021-1 detencions
2022-1 detencions

Nivell 8
Parabolinomètric: 2020-5 detencions
2021-1 detencions
2022-1 detencions

Nivell 9
Parabolinomètric: 2020-5 detencions
2021-1 detencions
2022-1 detencions

Nivell 10
Parabolinomètric: 2020-5 detencions
2021-1 detencions
2022-1 detencions

mossos d'esquadra

Agressor Sexual Serial

Es consideraran com agressions pròpies d'un Agressor Sexual Serial (ASS) totes aquelles que hagin estat comeses per delinqüents que, únicament motivats per la comissió de delictes sexuals, actuïn 2 o més vegades agredint a víctimes diferents i amb un espai de temps entre una agressió i la següent.

Els casos relacionats amb l'àmbit VIOGEN i VIDO queden exclosos d'aquesta especial categorització, excepte en casos molt concrets.

2 o més agressions

Víctimes diferents

Període de refredament entre agressions

Els productes d'intel·ligència

Federal Bureau of Investigation **Violent Criminal Apprehension Program**

VICAP ALERT
HOMICIDE / SEXUAL ASSAULT
Attention: Violent Crime / Cold Case / Crime Analysis Units

SUSPECT DESCRIPTION

Race: White
Sex: Male
Height: 5'11" - 6'01"
Weight: 150-170 lbs
Agency Case #: 142409915

Still pictures from video surveillance

On Wednesday, November 4, 2015, at approximately 9:00 p.m., a female victim was killed inside her apartment located in the 7500 block of Bellaire Boulevard in Houston, TX. The victim is believed to have met with an unknown white male suspect (pictured above) prior to her death. Video surveillance cameras captured images of this suspect arriving and leaving the victim's apartment building during the time she was killed. Investigators believe this individual is related to this incident. The Houston Police Department is requesting assistance in identifying this suspect. In addition, the current investigation reveals this suspect may have connections with both Dallas, TX, and New Orleans, LA.

To provide or request additional information, please contact:
- Det. Dustin Crowder, Houston Police Department, TX,
(713) 389-3649, dustin.crowder@houstonpolice.org -
- FBI VICAP, (800) 634-4097, vicap@fbi.gov -

Contact VICAP for information on how your agency can obtain access to the VICAP Web National Crime Database and view this case.

Alert # 2015-11-02; Released 11/13/2015; RLB
To receive other VICAP Alerts, please visit www.fbi.gov/wanted/vicap

El **ViCAP** és un programa informàtic que consisteix en una BD amb la capacitat d'estructurar les característiques del cas (escena del crim, agressor, etc.).

S'utilitza per recopilar i emmagatzemar dades per vincular (*linkage*):

- Homicidis
- **Agressions sexuals**
- Persones desaparegudes
- Restes humanes no identificades

Es tracta d'una eina útil per coordinar els diferents departaments de policia i conjuminar esforços en la investigació de crims potencialment vinculats.

2

L'anàlisi de la conducta criminal com a informe criminològic

mossos d'esquadra

 Generalitat de Catalunya
Departament d'Interior

2. L'anàlisi de la conducta criminal com a informe d'Intel·ligència policial

2.1. L'anàlisi de la conducta criminal en el procés judicial

2.1.1. El perfil criminal com a informe criminològic

2.1.2. Elements destacats en la perfilació criminal del cas RIDER

2.1.1. El perfil criminal com a informe d'intel·ligència policial

Primera aparició d'una pericial de conducta criminal a l'estat espanyol per part del GACC de la UCAS, per declarar en un cas d'agressor sexual serial:

PROCÉS JUDICIAL

Un analista criminal intervindrà en un judici per violència sexual

- Suspena la vista contra un fals repartidor acusat d'agredir quatre dones després que la fiscal demani nous testimonis

Font: LA VANGUARDIA (Mayka Navarro, 26 de setembre del 2022)

A la ment del violador en sèrie de Deliveroo: "gravant l'agressió assegura que hi haurà una propera vegada"

Un analista de conducta criminal declara com a pèrit per primera vegada a Espanya en un judici per delictes sexuals

Font: SER CATALUNYA (Andrea Villoria, 28 de octubre del 2022)

2.1.2. Elements destacats en la perfilació criminal del cas RIDER

Elements que es va destacar en la pericial a l'audiència:

L'agressor serial

2 o més agressions

Víctimes diferents

Període de refredament
entre agressions

La motivació

Segrest

Robatori

Assassinat

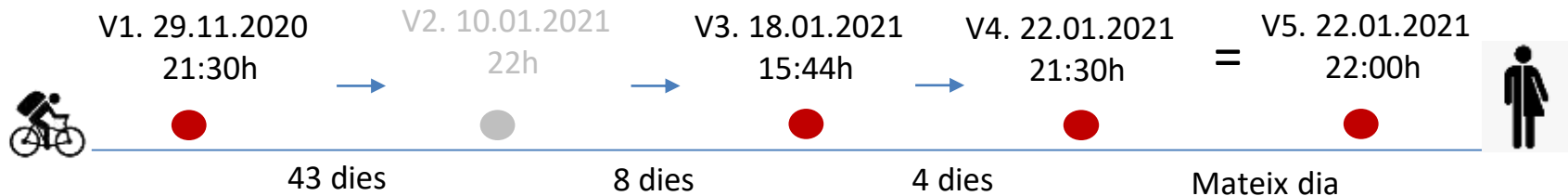

Excés de vexació

2.1.2. Elements destacats en la perfilació criminal del cas RIDER

L'escalada criminal

La victimologia

2.1.2. Elements destacats en la perfilació criminal del cas RIDER

L'aplicació del perfil indirecte

3

L'anàlisi de la conducta criminal en agressions amb +1 autor

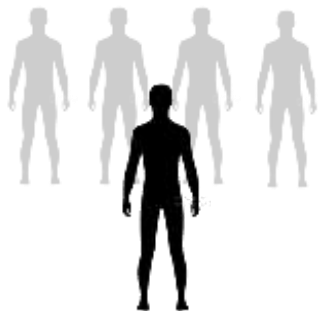
mossos d'esquadra

 Generalitat de Catalunya
Departament d'Interior

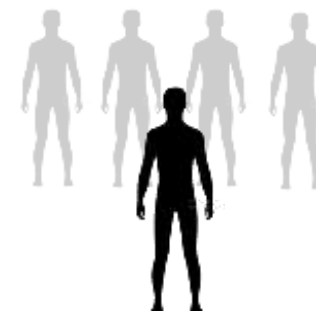
Elements destacats en la perfilació criminal en casos amb +1 autor

Agressió +1 autor

- Lider/captador
- Escenari d'oci + ocasional
- Consum de substàncies
- Baixa planificació
- Víctima ocasional
- Agressió ocasional
- Agressors + joves

Agressió "Manada"

- Lider/captador
- Escenari predeterminat + vulnerable
- Consum de substàncies
- Agressió planificada
- Víctima predeterminada
- Comportaments postagressió
- Autors adults

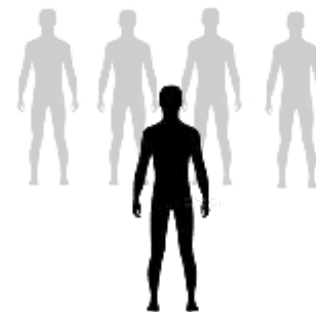
Font: Hauffe & Porter (2009 citado en de la Torre Laso et al., 2022), Ullman (1999), Park & Kim (2016), Bijleveld et al. (2007).

“La Manada de Castelldefels: cinco amigos a la caza de “mujeres con la autoestima baja”

Font: El PAÍS (Jesús García Bueno, 15 gener del 2023)

“... aprovechaban el consumo de alcohol de víctimas ‘manipulables’ para someterlas a sexo en grupo contra su voluntad”

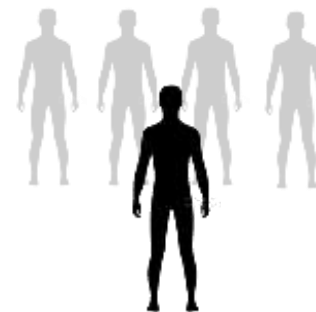

“Una jueza envía a prisión a la 'manada de Castelfells' por violar en grupo a tres jóvenes”

Font: RTVE (EFE 23 12 del 2022).

“La magistrada tiene la convicción de que actuaron como ‘grupo organizado’ para cometer ‘depredación sexual’”

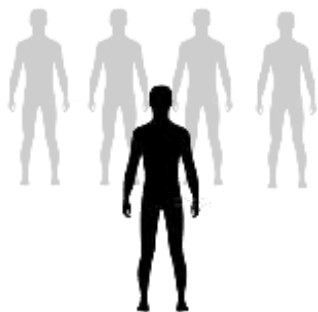
“Cuando la víctima estaba borracha e "indefensa", mantiene la magistrada, uno la llevaba a una habitación, donde el resto irrumpía para violarla, en ocasiones por turnos, sin que la chica opusiera resistencia por el ambiente de intimidación y el temor que la situación le producía.”

Elements destacats en la perfilació criminal en casos amb +1 autor

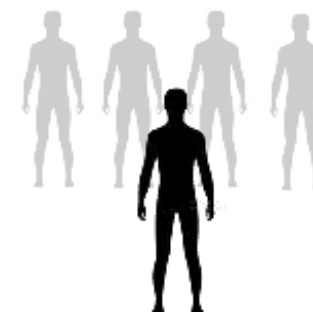
Agressió +1 autor

- Lider/captador
- Escenari d'oci + ocasional
- Consum de substàncies
- Baixa planificació
- Víctima ocasional
- Agressió ocasional
- Agressors + joves

Agressió "Manada"

Grupo criminal. La unión de dos o más personas que se organizan de una manera más básica con el objetivo de cometer delitos.

Gràcies per la vostra atenció

Dubtes i preguntes?

Unitat Central d'Agressions Sexuals
Àrea Central d'Investigació de Persones
Divisió d'Investigació Criminal
Comissaria General d'Investigació Criminal
Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra

Dades de contacte:

GACC
itpg2179@gencat.cat
Ext. 47344

mossos d'esquadra

